

SMİAL GÜNDEMİ: SARUMAN

Tartışma Soruları:

- Valinor'da Aulë'nin Maia'sı olması ile karakterinin geldiği noktayı nasıl değerlendirirsiniz? Aulë'nin güç ve ilgi alanı ile yozlaşmanın yazar için bağlantısı nasıl?
- Saruman ile Gandalf'ın İstar oluşları arasındaki fark neden Saruman'ı rahatsız ediyor? Peki sonraki haseti?
- Neden direkt Doğu'ya gitmiş ve uzun süre kalmış olabilir?
- Sauron'un Yüzüğü ile ne yapmayı planlamış olabilir?
- Tam anlamıyla Sauron'un hizmetkârı denebilir mi?
- Sesinin sembolizmi nedir? Ordudan daha mı tehlikeli?
- Orklarla İnsanları karıştırarak melez ırklar yaratmasının sembolizmini nasıl değerlendirirsiniz?
- Saruman'ın üretim ve savaş makinası ile İsengard'ın düşüşü, endüstriye dair nasıl bir görüş yansıtıyor? Teknoloji ve modernite düşmanı mı?
- Ak ve rengârenk ayırmadaki sembolizmi nasıl değerlendirirsiniz?
- "Mahiyetini anlamak için bir şeyi kıran kişi de âriflik yolundan sapmış demektir" ile yazar ne demek ister?
- Yoldan çıkaran bilgi arzusu mu güç arzusu mu?
- Saruman'ın diyardan çıkmaya çalışması ve tövbeyi reddetmesini nasıl değerlendirirsiniz?
- Saruman'ın Shire'ı yozlaştırması, yazar için neden hikâyede önemli bir bileşen? Neyi tamamlıyor?
- Frodo'nun oc almak istememesini nasıl görüyorsunuz?
- Ne şekilde Gandalf'ın karanlık zıddı veya aynası?
- Ak Konseyin başının düşüşü (yozlaşması), kurumsal otoritenin yozlaşması konusunda ne söylüyor?
- Saruman karakteri hikâye için gerekli mi?
- Saruman'a sempatiniz var mı? Varsa nasıl bir sempati?

"Bütün bu işten çok kârlı çıktığınızı düşünmüştünüz; artık dolana dolana evinize dönüp, ülkenizde hoş, huzurlu günler bulacaktınız. Saruman'ın evi enkaza çevrilecek, Saruman kapının önüne konacaktı; ama kimse sizinkini ellemeyecekti. Yo, tabii! Gandalf sizin işlerinizle ilgilenirdi!" (KD, Shire Temizliği)

KİLİT ALINTILAR

Gandalf: "Ben akı tercih ederdim,"

Saruman: "Ak!" diye dudak büktü.

"Başlangıçtır o. Beyaz kumaş boyanabilir.

Beyaz sayfaya yazılabilir; beyaz ışık kırılabilir."

Gandalf: "Ve böylece beyaz olmaktan çıkar" dedim. "Mahiyetini anlamak için bir şeyi kıran kişi de âriflik yolundan sapmış demektir." (YK, Elrond'un Divanı)

Saruman: "...bu diyardan dışarı çıkmak için bir yol arıyorum."

Gandalf: "O halde bir kez daha yanlış yol üzerindesin," dedi Gandalf, "üstelik ben senin yolculuğunda hiç bir umut da görmüyorum... sana yardım elimizi uzatıyoruz"

Saruman: "...oradaki Hanım'a gelince, ona güvenmiyorum: O her zaman benden nefret etti..."

Galadriel: "... çünkü şimdi son bir şansın daha var"

Saruman: "...böylelikle bir kez daha reddetme zahmetine girmem gerekmeyecek. Bütün ümitlerimi yıkıldı ama sizinkileri paylaşacak değilim" ... "Benim evimi harap ettiğinizde kendinizinkini de yıkmış olduğunuzu bilmek beni biraz rahatlatacak" (KD, Nice Ayrılıklar)

Frodo: "Ama onun öldürülmesini istemiyorum. Öcü, oç ile karşılamak faydasızdır: Hiçbir şeye iyi gelmez." (KD, Shire Temizliği)

İLK ZAMANLAR

Cuiviénen'de Valar Melkor'la savaşıırken Eldar'ı korumaya gönderilen 5+1 Maiar'dan biri (Tarindor) (Nature of Middle-Earth, Time & Ageing s. 95)

2. Çağda Manwë'nin topladığı konseyde Maiar'dan bazılarının elçi olarak gönderilmesi konuşulur. Sauron gibi önceleri Aulë'nin Maia'sı olduğundan, Aulë tarafından konseye yollanan Curumo, İstar olmak için gönüllü gönüllü olur. İlk İstar atanır ve Klanın başı olur.

Olorin'in Manwë tarafından İstar olarak görevlendirilmesi ve Varda tarafından "üçüncü olmadığının" söylemesi üzerine kıskançlığı başlar.

Yavanna'nın memnuniyeti için Aiwendil'i (Radagast) yanına alması buyurulunca bu İstar'a haset eder. Sindarin'de Curunír, Westron'da Saruman olarak bilinir.

Yaşlı adam şeklinde bir *fana** ile görünür olur. [bkz. *fana* ve *hröa**]

Lindon'a tekne ile 3.Ç'da gelirler; Círdan tarafından karşılanırlar. Fıtratlarını bilen kişi olan Círdan, bunu sadece Galadriel ve Elrond'a söyler. Círdan'ın Gandalf'a 3 yüzükten birini verdiğini bir süre sonra öğrendiğinde haseti artar.

Gelişinden kısa bir süre sonra Mavi Büyücüler gibi Doğuya gider, 1.500 yıl sonra, Sauron'un Dol Guldur'da gücünün arttığı bir dönemde Batıya geri gelir.

3.Ç 2467 yılında Ak Konsey'in başına atanır. Bu esnada Sauron'un gücünün artışı hissederek ve gücü ile Yüzüğünü arzu etmeye başlar. Bu esnada Gollum Yüzüğü bulur.

Bu zamanlarda Minas Tirith arşivlerinde uzun süre kalır; muhtemelen Orthanc'taki Palantír'i burada öğrenir; Orthanc'a yerleşerek Batının savunmasına yardımcı olmayı önerir ve bu teklifi Rohan kralı Fréalaf ve vekilharç Beren tarafından memnuniyetle karşılanır. Palantir'e dair bilgiyi Konseyden ve herkesten saklar.

3.Ç 2851'de Gandalf Konseye Dol Guldur'dakinin Sauron olduğunu söylediğinde Konseyin harekete geçmesini durdurur. Sauron'un güçlenmesiyle Yüzüğün kendini ortaya çıkaracağını ve onu önce kendisinin alabileceğini düşünmüştür.

HOBBIT VE LOTR ESNASINDA

3.Ç 2941'de Dol Guldur saldırısına onay verir. 3.Ç 2953'te Konsey' Yüzüğün Ayıran Deniz'e düşmüş olduğuna dair kesin bilgisi olduğunu söyler. Gandalf'tan şüphelenmeye başlar ve ona karşı casuslar tutar. Shire'ı öğrenip oraya karşı da casuslar tutar. Bu esada Arifler de Saruman'dan kuşkulananmaya başlarlar. Aragorn vekilharç II. Ecthelion'u Saruman'a güvenmemesi konusunda uyarır.

Sauron, uşaklarının Minas İthil'de ele geçirdikleri İthil taşı vâsıtasıyla Sauron'la iletişim kurar. Bu iletişimler sonucunda Sauron'un etkisi altına girer. Ondan edindiği bilgiler veya Eregion'un kayıp ilmini öğrenmesi yoluyla kendi alt düzey güçte Yüzüğünü üretir.

Rohan kralı hasta Théoden'e, Mordor ordularına karşı harekete geçmeme tavsiyeleri vermesi için Grima'yı hizmetine alır.

HOBBIT VE LOTR ESNASINDA (DEVAM)

Efsunlu ve kudret sahibi sesi, trans veya hipnozdan ziyade, inandırmak ve ikna edicilik gibi düşünülebilir. Karşındaki kişiyi kendisine katılmaya ikna eder ve karşısındaki bu görüşlere kendisinin de hemfikir olduğuna inanır.

Duyulmadan ve görülmeden hareket edip gezinme güçleri vardır. Makineler, kimya ve ilimde kudretlidir. İnsanlarla Ork'ları karıştırıp melez ve daha güçlü türler yaratmıştır. Kuşları da casus olarak kullanmıştır.

"Yüzük Yapıcısı Saruman, Rengârenk Saruman". Gandalf'ın deyişiyle beyaz görünen, ama hareket ettikçe renk değiştiren, bütün renklerden dokunan bir kumaş.

Gandalf'ın kaçışından bir süre sonra kendisine gelip Shire ve Baggins'i soran Cadı Kral'a mâlumâtı olmadığını söyleyip 'inandırır'. Nazgûl daha sonra Shire'da Saruman'ın casuslarından birini yakalayınca Saruman'ın ikili oynadığını öğrenir.

Saruman ironik biçimde Hobbitlerin Ent'leri uyandırmasına sebep olur.

Saruman İsengard'da bir an tövbe etmeyi aklından geçirir, ancak sonra vazgeçip sesinin kontrol altına alma gücüyle Gandalf ve Théoden'i kendine çekmeye çalışır, başaramayınca âsası kırılıp Klan'dan atılır.

Sesinin gücü ile Ent'leri kendisini bırakmaya ikna eder ve Orthanc'tan ayrılır

Gandalf, Celeborn, Galadriel ve Hobbitler, Edoras dönüşü Dunland'ın sınırlarından geçerlerken Grima ve Saruman'ı görürler - dilenci gibi olduklarından tehdit olarak görülmezler.

Sonrasında Shire'a giderler ve Hobbiton'da kontrolü alan müttefiği Lotho Sackville Baggins'i kullanır. Shire'da eşkıyaları da kullanarak yönetimi gele geçirir. Sharkey olarak adlandırılır. LOTR dipnotta Ork kökenli sharkû'dan (yaşlı adam) geldiği belirtilir. "Sharkey" yakınlık ifadesi olabilir.

Grima tarafından öldürülür. *Fana*'sı yok olur ve *ëala** olarak Batıya gidemeyip Orta Dünya'da güçsüz şekilde kısıllı kalır.

KAYNAKLAR

<https://tolkiengateway.net/>

Nature of Middle Earth, Time & Ageing

Bitmemiş Öyküler, İstari & Palantíri

Yüzük Kardeşliği, Elrond'un Konseyi

İki Kule, Saruman'ın Sesi

Kralın Dönüşü, Ek B, 3. Çağ

***Ëala(r)**: bir bütün olmak için fiziksel bedene ihtiyacı olmayan varlık/ruhlar

***Fana(r)**: Ëalar'ın bedenlenmek için aldıkları somut form

***Hröa(r)**: etten kemikten fiziksel beden